

Asennus- ja käyttöohje
AGNES, ELISABETH ja OVAL-valurautakamina;
Lue tämä ohje huolellisesti läpi ennen asennusta!

1. Asennusohje**1.1 Yleistä**

Takka on valmistettu korkealuokkaisista materiaaleista ja testattu EN 13240 määräysten ja vaatimusten mukaisesti. Se on tarkoitettu lisälämmityslaitteeksi täydentämään muuta lämmitystä. Takkaa ei ole tarkoitettu yksinomaiseksi lämmityslaitteeksi ympärivuotisessa käytössä oleviin asuintaloihin. Takka täyttää EN 13240-standardin mukaiset normit ja ehdot polttopuulle ja briketille.

Teräsrakenteet saattavat lämmönvaihteluista johtuen napsahdella. Se on aivan normaalia eikä vaikuta millään tavalla käyttöön tai turvallisuuteen.

Tutustukaa tähän asennus- ja käyttöohjeeseen huolella.

Jotta paloturvallisuus ei vaarantuisi on ennen tulisijan asentamista suositeltavaa olla yhteydessä paikalliseen nuohoojaan tai paloviranomaiseen, jotka antavat tarkempia palolainmukaisia ohjeita tulisijan oikeasta sijoittamisesta ja asennuksesta.

Takanovi pitää olla käytönaikana ja muutoinkin suljettuna. Sitä on syytä avata ainoastaan puita lisättäessä.

HUOM! Mahdollisia lisäkysymyksiä tai varaosatilauksia varten ilmoittakaa aina takana olevasta tyyppikilvestä tyyppi- ja valmistusnumero mahdollisten väärinkäsitysten välttämiseksi.

1.2. Lämmitysteho ja mitat

Katso Liite 1

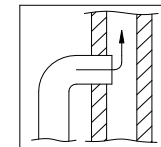
1.3 Savupiippuun liittäminen

Hormiliitosputken tulee olla halkaisijaltaan 130 mm (ei kuulu toimitukseen). Hormiliitokset niin tulisijaan, savupiippuun kuin mahdollisiin jatko- ja lisäputkiin tulee tehdä huolellisesti ja tiiviisti, jotta mahdollisia vetohäviöitä ei pääse syntymään.

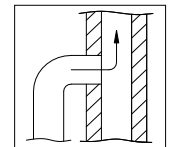
Hormiliitosputken asentamisessa savupiippuun

on tärkeää, että hormiliitosputki ei leikkaa piipunhormin sisäpintaa.

Väärin

Oikein

Mahdollisimman moitteettoman toiminnan varmistamiseksi tulee savuhormin vedon olla 0,10 mbar (10 Pa). Koska piipunveto on riippuvainen ulkoilman lämpötilasta, savukaasujen lämpötilasta, ulkoisesta ilmanpaineesta, tuulen suunnasta yms., vaihteluja hormin vedossa vuoden mittaan ilmenee. Myös rakenuksen sijainti maastoon nähden sekä piipun pituus ja kunto vaikuttaa hormin vetoon.

1.5 Korvausilma

Tulisijaa käytettäessä tulee riittävästä korvausilman saannista huolehtia. Puita poltettaessa tulisija tarvitsee n. 20 m³ korvausilmaa tunnissa. Suositeltavaa olisi, että tulisija saisi korvausilman suoraan ulkoa, mutta myös huonetilan avattavat/suljettavat korvausilmaventtiilit auttavat asiaan.

Riittämätön korvausilmansaanti heikentää piipun vetoa ja vaarantaa turvallisuutta.

On myös syytä huomioda, että päällä oleva ilmastointilaite tai liesituuletin voi aiheuttaa alipainetta huoneeseen. Tulisija voi alkaa savuttaa sisälle päin, ellei riittävästä korvausilmansaannista ole huolehdittu.

Tarvittaessa korvausilman riittävyden selvittämiseksi voi pyytää nuohoojan käymään paikan päällä.

1.6 Paloturvallisuus

Suojaetäisyyksiä palaviin materiaaleihin tulee noudattaa, jotta paloturvallisuus ei vaarantuisi. Mallikohtaiset suojaetäisyydet palaviin materiaaleihin löytyy tämän ohjen sivulla 6 olevasta taulukosta. Palolaissa annetaan tarkempia ohjeita suojaetäisyyksien soveltamisesta käytännössä, joten tulisijaa asennettaessa on syytä olla yhteydessä nuohoojaan tai paloviranomaiseen. Mikäli lattia on palavaa materiaalia, kuten puuta, parkettia, laminaattia, muovia, korkkia jne. on tulisijan edusta suojattava metallilevyllä. Mikäli lattia on kiveä, keraamista laattaa tai muuta palamatonta materiaalia tulisijan edustaa ei tarvitse erikseen suojata. Epäselvissä tapauksissa on syytä olla yhteydessä paikalliseen nuohoojaan tai paloviranomaiseen.

Suojaetäisyyksiä voi pienentää suojaamalla palavapintainen seinä palamattomalla levyllä. Tällöin on aina oltava yhteydessä paikalliseen nuohoojaan tai paloviranomaiseen, jotta suojaus tulisi tehtyä lain mukaisella tavalla vaarantamatta paloturvallisuutta.

1.7 Ennen käyttöönottoa

Poista kaikki pakkausmateriaalit ja tarkista, että kamina on moitteettomassa kunnossa. Mikäli havaitset vaurioita, ota yhteyttä myyjääsi. Vahingoittunutta tuotetta ei saa käyttää. Kiinnitä luukunkahva ruuvilla tulipesänluukkuun. Aseta kamina varovasti selälleen ja kiinnitä 4 jalkaa ruuveilla kaminan kulmiin. Kiristä ruuvit kunnolla. Nosta kamina varovasti pystyyn ja siirrä lopulliseen sijoituspaikkaan. Kaminaa ei saa vetää lattiaa pitkin, koska vetäminen voi vaurioittaa jalkoja/ruuveja/kaminanpohjaa!

2. Käyttöohje

Tärkeitä turvallisuusneuvoja

Älkää jättäkö lapsia valvomatta takan läheisyyteen, kun siinä on tuli. Lapset ovat ennalta arvaamattomia! Takan kuumat ulkopinnat aiheuttavat helposti palovammoja. Takan läheisyyteen ei saa ikinä jättää helposti syttyviä nesteitä tai liuottimia eikä myöskään takan sytyttämiseen saa käyttää sytytysaineita, kuten bensiniä tai liuotimia. Päällä oleva ilmastointilaite tai liesituuletin voi aiheuttaa savua sisätiloihin ellei riittävästä korvausilmasta ole huolehdittu. Tuhkat tulee poistaa aina ennen seuraavaa käyttökertaa. Kuumaa tuhkaa ei saa tyhjentää roskapönttöön tai luontoon.

Savu

Hormiliitokset eivät ole kunnolliset.
Savu ei kulje normaalisti (tukos tai vastavirtaus piipussa)
Piipun veto liian heikko.

Jatka piippua tarvittaessa 1,5 m pitkällä savuputkella.

Tarkista hormiliitokset.
Tulisijan savuttaessa syy on lähes aina hormissa.

Tarkista hormiliitokset ja piipunveto.
Pyydä nuohooja käymään.

Käytä vain hyvin kuivuttuja puita.

Lasi nokeentuu herkästi. Epäpuhdas palaminen, esim. liian märät polttopuut.

Käytä vain hyvin kuivuttuja puita.

Väärä vedonsäätö.

Katso ohjekirjan kohta 2.4.

Savu ei kulje normaalisti (tukos tai vastavirtaus piipussa)

Tarkista hormiliitokset ja piipunveto.
Pyydä nuohooja käymään.

Liika teho

Ovi huonosti suljettu tai tuhkalaatikko Sulje ovi kunnolla ja tarkista tuhkalaatikon

ei ole kunnolla paikoillaan. asento.

Oven tiiviste vaurioitunut.

Vaihda uusi tiiviste.

Liikaa puita pesässä.

Lisää vain 1-2 halkoa kerrallaan.

Tuprutus

Tukos tai vastavirtaus piipussa.

Tarkista piippu/kutsu

nuohooja.

Primääri-ilmaa liian vähän.

Säädä isommalle/tyhjennä tuhkat.

Arina vaurioitunut (ei Elena mallilla)

Arina on sulanut, vääntynyt tai palanut.

Yleinen syy arinan vaurioitumiseen on liian täysi tuhkalaatikko. Arinan

jäähdytys ei ole riittävä.

Tyhjennä tuhkalaatikko ajallaan.

Poltettu liian paljon kerralla.

Katso kohdat 2.1. ja 2.3.

Myynti: SVT Balti OÜ Puh.+372 6562632 S-posti: info@svt.ee www.svt.ee

Takka	Nimellisteho (kW)	Hyötysuhde (%)	Savukaasujen lämpötila/ Hormin veto °C/Pa	Suojaetäisyydet (cm)			Fuel quantity (kg/h)	Mitat (mm)			Paino (kg)
				sivulle	taakse	eteen		wood	L	S	
Agnes	5	70	300°/12	60	60	100	1,5	536	413	557	79
Elisabeth	11	78	379°/12	60	60	150	2,8	578	490	630	120
Oval	9	75	385°/12	60	60	150	2,8	666	382	626	127
Elena Lux	13	71	334°/12	60	60	150	1,9	389	548	730	111

2.1 Polttoaine

Takassa on suositeltavaa käyttää n. 20 cm pituisia kuivia (max 20% kosteutta) polttopuita. Märkä puu aiheuttaa tervan muodostumista ja nokeentumista. Kaikkein parasta on yli 2 vuotta kuivassa paikassa säilytetyt sekapuu halot (ei pelkkää koivua).

Sopimattomat ja kielletyt polttoaineet

Takassa ei saa polttaa haketta, hiiltä, kuoriketta, lastulevyä eikä muitakaan rakennuslevyjä, rakennusjätettä, märkää/kyllästettyä puuta, paperia/pahvia (paitsi sytykkeeksi)! Myös roskien polttaminen on kielletty! Näiden aineiden polttaminen voi vaarantaa terveyttä sekä vahingoittaa tulisijan rakenteita!

2.2 Takan vedonsäätimien käyttö

Takassa olevilla vedonsäätimillä säädetään paloilmamäärää.

- Primääri-ilma tuhkalaatikon etureunassa (ei Elena mallissa)

- Sekundääri-ilma takan oven yläreunassa

HUOM! VEDONSÄÄTIMET JA OVEN KAHVA TULEVAT ERITTÄIN KUUMIKSI!**KÄYTTÄKÄÄ ERILLISTÄ TYÖKALUA TAI KINNASTA NÄIHIN KOSKIESSA!****2.3 Sytyttäminen ja lämmittäminen (käyttöönotto)**

Ennen sytyttämistä tulee kaikki vedonsäätimet avata, myös uunin luukun alapuolella oleva vipu on vedettävä ulos. Samalla tulee huolehtia korvausilman riittävästä saannista (katso 1.4). Sen jälkeen tuli sytytetään paperia, tuohta tai pieniä puupilkkeitä apuna käyttäen. Mitään sytytysnesteitä ei saa koskaan käyttää. Kun sytykkeet on syttyneet kunnolla, lisätään 1-2 halkoa, ja jatkossakin **ei yli kahta halkoa kerralla**. Käyttöönottaessa ensimmäisellä lämmityskerralla on pidettävä vain pientä tulta. Tulta voi suurentaa seuraavilla kerroilla vähitellen, jotta takka voi hitaasti ja tasaisesti lämmitä, eikä tapahdu äkillisestä lämpölaajenemisesta johtuvia vahinkoja tulisijan rungolle. Kun tuli palaa iloisesti on suositeltavaa säätää vetoa pienemmälle.

Tuhkalaatikko on oltava aina pohjaan työnnettynä.

Kun sytyttäminen on hankalaa (lämmityskauden alussa, kylmä hormi jne.), voi ensi tulen tehdä tiukkaan rypistetyistä papereista ja tällä tavoin helpottaa puiden syttymistä. Sytytysvaiheessa tulee palamista jatkuvasti kontrolloida ja takkaa keskeyttämättä valvoa. Takka on maalattu kuumakestomaalilla, joka vasta ensimmäisillä lämmityskerroilla lopullisesti kovettuu. Siitä johtuen ensimmäisillä lämmityskerroilla ilmenee vaaratonta hajua, ja sen takia on huolehdittava riittävästä tuuletuksesta. Takan maalipintaa ei pidä ensimmäisillä lämmityskerroilla ennen maalin lopullista kovettumista koskettaa, jotta maalipinta ei vaurioituisi.

Tällöin myös ovi voi olla varovasti suljettu, jotta oven tiivistenauha ei tarttuisi kovettuvaan maaliin niin helposti kiinni.

2.4 Normaalkäyttö

Nimellisteho saavutetaan 0,12 mbar piipunvedolla ja seuraavilla vedonsäädöillä.

(Kts. kohta 2.2) Polttopuu

Briketti

Primääri- ilma kiinni

auki

Sekundääri-ilma auki

½ auki

Mahdollisimman hyvän ja puhtaan palamistuloksen aikaansaamiseksi tulee paloilma johtaa puita poltettaessa sekundäärivedonsäätimen kautta ja brikettejä poltettaessa primääri-vedonsäätimen kautta. Lämmitystehoa vähennetään puita poltettaessa pienentämällä sekundääri-vedonsäätöä ja vastaavasti brikettejä käytettäessä pienentämällä primääri-vedonsäätöä.

Palamisen voimakkuus ja tehokkuus riippuu vedonsäätöjen lisäksi merkittävästi myös savuhormin vedosta. Mikäli hormin veto on hyvä vedonsäädöt voi olla vähemmän auki, mutta mikäli hormin veto on huono pitää vedonsäätöjen olla enemmän auki.

Puita poltettaessa paloilmalla vedonsäätöjä on syytä pienentää vasta kun puut ovat lähes palaneet (pieni liekki).

Mikäli tulisija tulee liian kuumaksi näillä toimenpiteillä tulee käyttää pienempiä polttopuumääriä.

Yliyön palaminen:

Lisää puita punaisena hehkuvalle hiillokselle ja anna niiden palaa n. 15 min, sen jälkeen melkein sulje vedonsäätö, oikea säätö vallitseviin olosuhteisiin löytyy kokeilemalla eri vaihtoehtoja, ja tuloksista riippuen seuraavalla kerralla joko pienentää (mikäli puut palaneet liian nopeasti) tai lisää (mikäli puut jääneet palamatta) vedonsäätöä. Yliyön hitaassa palamisessa lasi yleensä tummuu, mutta epäpuhtaudet lasista palavat pois, kun seuraavan kerran kaminassa poltetaan puita normaali säädöillä.

Palamisilman ihanteellinen säätäminen vaatii kokemusta, ja erityisesti silloin, kun hormin veto vaihtelee ja poltettavan puun laatu ja kuivuusaste heittelee suuresti .

- KUN PALOILMANSAAANTI ON LIIAN SUURI ,

- KUN HORMINVETO ON LIIAN KOVA (VOIDAAN KORJATA PIIPUN SAVUPELLILLÄ)

- JA KUN POLTETAAN LIIKAA PUITA KERRALLA,

VOI OLLA VAARA MAALIPINNAN YLIKUUMENEMISESTA. MAALI MUUTTUU VAALEAKSI JA SAATTAÄ IRROTA MYÖHEMMIN KOKONAAN. TÄLLAISISSA TAPAUKSISSA EI OLE MINKÄÄNLAISTA TEHDASTAKUUTA VAAN KYSE ON YLILÄMMITTÄMISESTÄ. ULKOISET MAALIPINNANVAURIOT VOI HELPOSTI TÄLLÖIN ITSE KORJATA KAUPASTA SAATAVILLA KUUMAKESTOISILLA SPRAYMAALEILLA.

PAISTOUUNIA käytettäessä uunin alapuolella oleva vipu on oltava pohjaan työnnettynä, jotta savukaasut kiertävät uunin ympäri ja lämmittävät uunin mahdollisimman tasaisesti.

Uunin lämpötilaa on helppo seurata lämpömittarista!

2.6 Käyttö lämmityskauden alussa ja lopussa

Kun ulkolämpötila on yli 15 °C ja palaminen rajoitettua, voi hormin veto olla heikentynyt, jolloin saattaa esiintyä savukaasujen katkua. Tällöin täytyy kohentaa puita ja lisätä paloilmaa, sekä käyttää pienempiä kuivia pilkkeitä vähän kerrallaan toistuvasti kohentaen. Mikäli hormin veto ei parane, on syytä tarkistaa horminkunto ja nuohousluukun tiiviys.

2.7 Tuhkanpoisto

Tulisijan moitteettoman toiminnan takaamiseksi on tuhkat poistettava säännöllisesti. Tuhkat tulee tyhjentää riittävän usein, niin ettei kertynyt tuhkakasa ole läpi virtaavan paloilmalla esteenä. Liika tuhka voi aiheuttaa myös kaminan ylikuumentumisen ja sen seurauksena tulipesän vaurioitumisen.

Tuhkat tulee tyhjentää aina ennen tulen sytyttämistä.

Tyhjennetty tuhkalaatikko (ei Elena mallilla) on laitettava huolellisesti takaisin omalla paikalleen. Mikäli tyhjennys tapahtuu tulen sytyttämisen jälkeen, takka palaa hetkellisesti ylikierroksilla, ja siitä saattaa aiheutua vaurioita.

2.8 Puhdistus ja hoito

Tulisija on käytöstä riippuen vähintään kerran vuodessa nuohottava ja puhdistettava. Tulisijan puhdistetaan kylmänä, seuraavasti: Hormiliitosputket irroitetaan ja puhdistetaan ulkona teräsharjalla roskapönttöön. Myös pölynimuria voi käyttää. Puhdistuksen jälkeen on hormiliitosputket asennettava tiivistä ja huolellisesti takaisin paikoilleen.

HUOM! Tulisijaa voidaan puhdistuksen jälkeen käyttää vasta kun kaikki puhdistuksen aikana irroitettavat osat on kunnolla pantu takaisin paikoilleen.

Takka on maalattu kuumakestomaalilla. Kun maali on lopullisesti kovettunut (=takkaa käytetty useampi tunti nimellisteholla), voi ulkopintaa vasta pyyhkiä kuivalla pyyhkeellä. Kuumakestomaali ei estä ruostumista, joten takan päälle ei saa asettaa mitään esineitä, jottei kondenssivesi jätä ruostetäpliä ulkopintaan.

Tulisijanluukun lasia voi pestä normaaleilla lasinpesuaineilla. Pinttyneemmät tahrat voi poistaa myös uuninpuhdistusaineilla tai teräsvillalla. Myös kostealla pyyhkeellä ja tuhalla lasin saa puhtaaksi.

HUOM! LASIN REUNAT OVAT TERÄVÄT. LASIA VAIHDETTAESSA ON KÄYTETTÄVÄ SUOJAHANSKOJA.

2.9 Ongelmia

Mikäli käytön aikana ilmenee veto-ongelmia kääntykää paikallisen nuohoojan puoleen. Mikäli tulisija on vaurioitunut kääntykää myyjän puoleen. Tämän käyttöohjeen lopussa on yleisimpiä ongelmia ja niiden ratkaisuja.

3. Takuuehdot

Takuuaika on kaksi vuotta uuden takan ostokuitin päivämäärästä. Takuu on voimassa vain mikäli tämän käyttöohjeen teknisiä ja käyttöön liittyviä ohjeita on noudatettu.

TAKUU EI KATA OSIA, JOTKA OVAT SUORAAN TEKEMISSÄ TULEN KANSSA, KUTEN LASI, TULITILET (EI OLE AGNES, ELISABETH, OVAL JA ELENA LUX MALLEISSA) , TULIPESÄN KATTOLEVY, ARINA JNE. KÄYTÖSSÄ VOI TILLET HALJETA YLIKUUMENTUMISEN, MEKAANISEN TÄRÄYKSEN ESIM. PUUN HEITTÄMISEN, LÄMPÖTILAN JA/TAI KOSTEUDEN VAIHTELUIDEN JOHDOSTA. TAKUU EI MYÖSKÄÄN KATA VAHINKOJA, JOTKA OVAT AIHEUTUNEET TULISIJAN VÄÄRÄN KÄYTÖN (YLILÄMMITTÄMINEN) SEURAUKSENA, OHJEIDEN VASTAISESTA HORMILIITOKSESTA TAI FYYSISESTÄ VOIMAN KÄYTÖSTÄ TULISIJAA KOHTAAN.

TAKUU VARAOSAT TOIMITETAAN MYYJÄLIIKKEELLE TAI KULUTTAJALLE VELOITUKSETTA. MUUTOIN ARVIOIMME TAKUUN LAAJUUDEN SOPIVAKSI KATSOMALLAMME TAVALLA.

VAIN POIKKEUSTAPAUKSISSA (KUN TUOTETTA EI VOI KORJATA VARAOSIA VAIHTAMALLA) VOIDAAN KORJAUS TEHDÄ OSOITTAMASSAMME PAIKASSA. TOIMITUKSEN TULEE TÄLLÖIN TAPAHTUA MYYJÄLIIKKEEN KAUTTA.

ONGELMA MAHDOLLINEN SYY

Haju Maalin lopullinen kovettuminen. mukaisesti
Öljyjäämien taimuiden epäpuhtauksien teholla.
höyrystyminen.

TOIMENPIDE

Käytä tulisijaa käyttöohjeen useamman tunnin ajan pienellä isommalla teholla.
Lopuksi käytä vielä muutama tunti isommalla teholla.

Vajaa teho Liian pieni paloilmansaanti Tarvittaessa

Säädä vedonsäätö isommalle.

Huono veto savupiipussa.

tarkista tulisijan sopivuus ko. tilaan. Piipun vedon tulee olla min. 0,1 mbar. Tarkista nuohousluukkujen tiiviys.